

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL NALOKSONO, SKIRTO OPIOIDŲ PERDOZAVIMO PREVENCIJAI, IŠDAVIMO
ŽEMO SLENKSČIO PASLAUGŲ KABINETUOSE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2018 m. gruodžio 10 d. Nr. V-1420

Vilnius

Siekdamas tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 4 straipsnio 2 punkto tikslą ir 2017–2020 m. Europos Sąjungos kovos su narkotikais veiksmų plano (OL 2017 C 215, p. 21) priemones, Jungtinių Tautų Narkotinių medžiagų komisijos 2012 m. kovo 16 d. rezoliuciją Nr. 55/7 „Dėl skatinimo taikyti narkotikų perdozavimo, ypač opioidų perdozavimo, prevencijos priemones“, Pasaulio sveikatos organizacijos 2014 m. leidinyje „Opioidų perdozavimo valdymas bendruomenėje“, Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centro 2016 m. leidinyje „Mirčių, susijusių su opioidų perdozavimu, prevencija dalijant naloksoną“ išdėstyta rekomendacijas dėl mirčių nuo opioidų perdozavimo prevencijos priemonių išduodant naloksoną į namus:

1. T v i r t i n u Naloksono, skirto opioidų perdozavimo prevencijai, išdavimo žemo slenksčio paslaugų kabinetuose tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2018 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. V-1420

NALOKSONO, SKIRTO OPIOIDŲ PERDOZAVIMO PREVENCIJAI, IŠDAVIMO ŽEMO SLENKSČIO PASLAUGŲ KABINETUOSE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Naloksono, skirto opioidų perdozavimo prevencijai, išdavimo žemo slenksčio paslaugų kabinetuose tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato rinkinio, sudaryto iš vaistinio preparato, kurio veiklioji medžiaga yra naloksonas (toliau – naloksonas), švirkšto, naloksono pakuotės lapelio ir informacinio lankstinuko, kuriame pateikta Tvarkos aprašo 6 punkte nurodyta informacija (toliau – naloksono rinkinys) skyrimo ir išdavimo paslaugų gavėjams, neatskleidžiant jų tapatybės, žemo slenksčio paslaugų kabinetuose (toliau – Kabinetas) tvarką.

2. Tvarkos apraše žemo slenksčio paslaugų gavėjai yra asmenys:

2.1. kurie vartoja opioidus;

2.2. kurių tolerancija opioidams sumažėjo, t. y. asmenys po opioidinės abstinencijos gydymo bei asmenys, kurie nutraukė gydymą opioidiniais vaistiniais preparatais;

2.3. kurie yra Tvarkos aprašo 2.1 ir 2.2 papunkčiuose nurodytų asmenų šeimos nariai (asmens sutuoktinis, partneris (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka), tėvai (įtėviai), pilnamečiai ar įstatymų nustatyta tvarka emancipuoti arba sudarę santuoką nepilnamečiai vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės) ir jų sutuoktiniai, taip pat pilnametis ar įstatymų nustatyta tvarka emancipuotas arba sudaręs santuoką asmuo, su kuriuo asmuo bendrai gyvena neįregistravęs santuokos).

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. liepos 5 d. įsakyme Nr. V-584 „Dėl Žemo slenksčio paslaugų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

II SKYRIUS NALOKSONO RINKINIO SKYRIMO IR IŠDAVIMO TVARKA

4. Naloksono rinkinys paslaugų gavėjams skiriamas ir išduodamas, tik jei Tvarkos aprašo nustatyta tvarka gydytojas konsultacijos metu paslaugų gavėjams, nurodytiems Tvarkos aprašo 2.1 ir 2.2 papunkčiuose, nustatė sveikatos būklę, kuri pagal Tarptautinės statistinės ligų ir susijusių sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąjį pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) (toliau – TLK-10-AM) žymima kodu Z72.2, o paslaugų gavėjams, nurodytiems Tvarkos aprašo 2.3 papunktyje – sveikatos būklę, kuri pagal TLK-10-AM žymima kodu Z81.3.

5. Naloksono rinkinį Kabinete skiria ir išduoda asmens sveikatos priežiūros įstaigų, sudariusių sutartį su Kabinetu dėl naloksono rinkinių, skirtų opioidų perdozavimo prevencijai, išdavimo Kabinete, bet kurios profesinės kvalifikacijos gydytojai (toliau – gydytojas), išklause su Sveikatos apsaugos ministerija suderintus 2 valandų mokymus, kurių metu gydytojai supažindinami su opioidų perdozavimo prevencijos tikslais, prieinamomis priklausomybės nuo opioidų gydymo ir socialinės integracijos paslaugomis, naloksono rinkinių išdavimo tvarka, opioidų perdozavimo rizikos faktoriais ir požymiais, ir turintys tai patvirtinantį pažymėjimą.

6. Dokumentuojant gydytojo konsultaciją bei vedant paslaugų gavėjų ir naloksono rinkinių apskaitą, paslaugų gavėjams identifikuoti naudojamas paciento kodas, sudaromas iš šių reikšmių:

6.1. 1-[], 2-[] – amžius;

6.2. 3-[] – lytis (V, M);

6.3. 4-[], 5-[], 6-[] – gyvenamoji vieta (administracinės teritorijos kodas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. V-117 „Dėl Lytiškai plintančių infekcijų, ŽIV nešiojimo ir ŽIV ligos epidemiologinės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“;

6.4. 7-[], 8-[], 9-[], 10-[] – pirmosios dvi paciento vardo ir pirmosios dvi pavardės raidės.

7. Naloksono rinkinys skiriamas ir išduodamas paslaugų gavėjams suteikus gydytojo konsultaciją, kurios metu gydytojas pagal paslaugų gavėjų pateiktą informaciją apie savo sveikatos būklę ir narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimą įvertina naloksono rinkinio skyrimo poreikį, įskaitant skirtingo naloksono dozuočių kiekį, informuoja paslaugų gavėją apie gydymosi nuo priklausomybės opioidams galimybes, opioidų perdozavimo simptomus, pirmosios pagalbos perdozavus opioidų principus, nurodo, kad esant opioidų perdozavimo simptomams, būtina nedelsiant kviešti greitąją medicinos pagalbą, taip pat paaiškina naloksono rinkinio skyrimo tikslingumą, naloksono veikimą ir vartojimo būdą, saugaus naudojimosi švirkštu aspektus, nurodo, kaip elgtis su panaudotu švirkštu bei kaip elgtis pasibaigus naloksono tinkamumo vartoti laikui arba kai naloksonas nebetinkamas vartoti. Paslaugų gavėjus, kuriems suteikta konsultacija ir išduotas naloksono rinkinys, Kabineto darbuotojas registruoja Naloksono rinkinių išdavimo stebėsenos žurnale (Tvarkos aprašo 1 priedas).

8. Apie naloksono rinkinio skyrimą ir išdavimą gydytojas įrašo paslaugų gavėjo ambulatorinėje asmens sveikatos istorijoje (formoje Nr. 025/a „Ambulatorinė asmens sveikatos istorija“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“), kurioje nurodo paslaugos gavėjo sveikatos būklę, taip pat apie paslaugų gavėjui suteiktą informaciją, nurodytą Tvarkos aprašo 6 punkte, skiriamo ir išduodamo naloksono pavadinimą, stiprumą, farmacinę formą ir dozuočių kiekį, naloksono rinkinio paskyrimo ir išdavimo datą.

9. Nuo paskutinio naloksono rinkinio skyrimo praėjus 6 mėnesių ar ilgesniam laikotarpiui, naloksono rinkinys gali būti pakartotinai išduodamas tik pakartotinai jį paskyrus ir gydytojui užpildžius ambulatorinę asmens sveikatos istoriją bei naloksono rinkinio pakartotinį išdavimą užregistravus Naloksono rinkinių išdavimo stebėsenos žurnale. Nepraėjus 6 mėnesių laikotarpiui nuo paskutinio naloksono rinkinio skyrimo, naloksono rinkinys gali būti išduodamas pakartotinai naloksono rinkinio pakartotinį išdavimą užregistravus Naloksono rinkinių išdavimo stebėsenos žurnale. Pakartotinio naloksono rinkinio išdavimo priežastys nurodomos Naloksono rinkinių išdavimo stebėsenos žurnale.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos, sudariusios sutartį su Kabinetu dėl naloksono rinkinių, skirtų opioidų perdozavimo prevencijai, išdavimo Kabinete, vadovas patvirtina naloksono rinkinių sudarymo, laikymo ir apskaitos tvarką, atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. gruodžio 13 d. įsakymo Nr. V-1051 „Dėl Vaistinių preparatų laikymo ir įtraukimo į apskaitą asmens sveikatos priežiūros įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatas, ir paskiria asmenį, atsakingą už naloksono rinkinių sudarymą, apskaitą ir išdavimą gydytojui.

11. Kabinetas kasmet iki einamųjų metų sausio 31 d. raštu arba elektroniniu paštu pateikia Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentui praėjusių kalendorinių metų Naloksono

rinkinių, skirtų opioidų perdozavimo prevencijai, išdavimo žemo slenksčio paslaugų kabinetuose ataskaitą (Tvarkos aprašo 2 priedas).

12. Gydytojo konsultacijos, kurios metu skiriamas ir išduodamas naloksono rinkinys, paslauga bei naloksono rinkinys paslaugų gavėjams yra teikiami nemokamai. Gydytojų konsultacijos, kurių metu skiriami ir išduodami naloksono rinkiniai, naloksono rinkiniai ir Tvarkos aprašo 5 punkte nurodyti mokymai finansuojami iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

Naloksono, skirto opioidų perdozavimo
prevencijai, išdavimo žemo slenksčio
kabinetuose tvarkos aprašo
1 priedas

(Naloksono rinkinių išdavimo stebėsenos žurnalo forma)

NALOKSONO RINKINIŲ IŠDAVIMO STEBĖSENOS ŽURNALAS

Žemo slenksčio paslaugų kabinetas

(pavadinimas, adresas)

		Naloksono rinkinio išdavimas			Pakartotinis naloksono rinkinio išdavimas					
Eil. Nr.	Paslaugų gavėjo paciento kodas	Suteikta konsul- tacija (data)	Nalok- sono rinki- nys gautas (paslau- gų gavėjo parašas, data)	Išduoto nalokson o pavadini- mas ir išduotas nalokson o kiekis (ampulių skaičius)	Pirmą kartą nalok- sono rinkinys gautas (nurodyti žemo slenksčio paslaugų kabineta arba miestą)	Pakartotinio naloksono rinkinio išdavimo priežastis: 1) pasibaigė naloksono galiojimo laikas; 2) panaudojo; 3) pametė; 4) konfiskavo pareigūnai; 5) kita (nurodyti).	Naloksono rinkinio panaudojimo aplinkybės:			Pakartotinai gautas naloksono rinkinys (paslaugų gavėjo parašas, data)
							1. Panaudojimo metu: 1) Buvo vienas; 2) Buvo su kitais (-u) asmenimis (-iu).	2. Aplinka, kurioje įvyko perdozavi-mas ir buvo panaudotas naloksono rinkinys: 1) namuose; 2) gatvėje (jei galima, sukonkretinti); 3) kitur (nurodyti).	3. Ar buvo kviesta greitoji medicinos pagalba įvykus perdozavimui ir panaudojus naloksono rinkinį: 1) Taip; 2) Ne (nurodyti priežastis); 3) Kitos svarbios aplinkybės	

									(nurodyti).	

Už žurnalo pildymą atsakingas asmuo

_____ (vardas, pavardė, parašas)

Naloksono, skirto opioidų perdozavimo
prevencijai, išdavimo žemo slenksčio
kabinetuose tvarkos aprašo
2 priedas

(Naloksono rinkinių, skirtų opioidų perdozavimo prevencijai, išdavimo žemo slenksčio paslaugų kabinetuose ataskaitos forma)

**NALOKSONO RINKINIŲ, SKIRTŲ OPIOIDŲ PERDOZAVIMO PREVENCIJAI, IŠDAVIMO ŽEMO SLENKSČIO PASLAUGŲ
KABINETUOSE ATASKAITA**

Žemo slenksčio paslaugų kabinetas

(pavadinimas, adresas)

Naloksono rinkinio išdavimas			Pakartotinis naloksono rinkinio išdavimas				
Suteiktų konsultacijų skaičius	Paslaugų gavėjų, kuriems buvo išduoti naloksono rinkiniai, skaičius	Išduoto naloksono pavadinimas ir išduotas naloksono kiekis (ampulių skaičius)	Pakartotinio naloksono rinkinių išdavimo priežastys (atskirai nurodyti asmenų skaičių pagal kiekvieną priežastį): 1) pasibaigė naloksono galiojimo laikas; 2) panaudojo; 3) pametė; 4) konfiskavo	Naloksono rinkinių panaudojimo aplinkybės:			Paslaugų gavėjų, kuriems buvo pakartotinai išduotas naloksono rinkinys, skaičius
				1. Panaudojimo metu (atskirai nurodyti asmenų skaičių pagal kiekvieną aplinkybę): 1) buvo vienas; 2) buvo su kitais (-u) asmenimis (-iu).	2. Aplinka, kurioje įvyko perdozavimas ir buvo panaudotas naloksono rinkinys (atskirai nurodyti asmenų skaičių pagal nurodytą aplinką): 1) namuose;	3. Ar buvo kviesta greitoji medicinos pagalba įvykus perdozavimui ir panaudojus naloksono rinkinį (atskirai nurodyti asmenų skaičių, kai buvo ir kai nebuvo kviečiama greitoji medicinos pagalba): 1) taip; 2) ne (nurodyti priežastis);	

			pareigūnai; 5) kita (nurodyti).		2) gatvėje (jei galima, sukonkretinti); 3) kitur (nurodyti).	3) kitos svarbios aplinkybės (nurodyti).	
			1. 2. 3. 4. 5.	1. 2.	1. 2. 3.	1. 2. 3.	

Ataskaitą užpildė

(vardas, pavardė, pareigos, parašas)
